

Napisao: Bruno Vojvodić

Jesenja konferencija Europske udruge studenata sociologije: REGIONALNI ODNOSI (ESSA AUTUMN CONFERENCE 2004: REGIONAL RELATIONS)

Od 18. do 22. studenog 2004. godine, u organizaciji ESSA-inog Izvršnog odbora i Študentskog sociološkog društva "Modri jezdec", u Piranu (Slovenija) je održana ESSA-ina jesenja konferencija na temu "Regionalni odnosi". Tijekom tih nekoliko dana, pet odabranih predavača mahom iz Slovenije pokušalo je participante uputiti i dati im uvid u neka osnovna pitanja i probleme vezane uz temu regionalizma, regionalizacije i samih regionalnih odnosa na mikro- i makroplanu s posebnim naglaskom na Europsku Uniju. Predavanja su održali Milan Bufon, Staša Mesec, Zlata Ploštajner, Franc Trček te Irena Bačlija. Unatoč odličnoj organizaciji, kritike bi se mogle uputiti zbog toga što je većina predavanja bila usmjerena na situaciju i moguća rješenja vezana uz regionalizam i regionalizaciju Slovenije kao države. Naravno, bilo je tu dosta stvari koje su se mogle prenijeti kao primjer i za druge države, no mnogi su primijetili da je jako puno toga bilo primjenjivo samo za taj jedan konkretni državni sistem, što ne bi trebalo biti tema susreta Europske

udruge studenata sociologije. Osim toga, kod većine predavača nije se moglo ne zamijetiti pretjerano glorificiranje Europske Unije (možda usred euforije vezane uz, tada još nedavan, ulazak Sloveniju u Europsku Uniju). Pravo osvježanje bilo je predavanje dr. Franca Trčka o identitetu. Kao prvo zbog samog načina predavanja koje je, zapravo, više bilo neka vrsta okruglog stola na kojem su svi mogli aktivno sudjelovati sa svojim idejama, i kao drugo jer sve ovo negativno gore navedeno nije bile zamijećeno u njegovom slučaju. Kako god bilo, može se na kraju ipak reći da se radilo o još jednoj uspješnoj ESSA-inoj konferenciji iz koje su se u najmanju ruku stekla nova korisna iskustva i koja je, što je možda i najvažnije, opet ponudila studentima sociologije iz različitih država Europe priliku da se kontinuirano druže te razmjenjuju stavove i dobiju uvid u funkcioniranje i problematiku kolega iz drugih socioloških udruga, što će im sigurno dobro doći u budućem profesionalnom životu. ■

Napisao: Bruno Vojvodić

Ljetna škola Europske udruge studenata sociologije: SPOLNOST I RODNOST U TRANZICIJSKIM ZEMLJAMA (ESSA SUMMER SCHOOL 2005: SEX AND GENDER IN TRANSITIONAL COUNTRIES)

Od 12. do 16. svibnja 2005. godine u Puli je održana ESSA-ina ljetna škola: Spolnost i rodnost u tranzicijskim zemljama, u organizaciji Kluba studenata sociologije "Diskrepancija" i Udruge

studenata sociologije "Anomija". Kao predavači izabrani su profesori i stručnjaci na tom polju koji su kroz radionice pružili sudionicima uvid u zadanu problematiku iz više različitih perspektiva. Održane su

sljedeće radionice: Rodne uloge i stavovi (Pamela Brouillard – SAD), Institucionalno spolno obrazovanje u postkomunističkim zemljama (Aleksandar Štulhofer - Hrvatska), Homoseksualizam (Roman Kuhar – Slovenija), Zakon o ravnopravnosti spolova (Helena Štimac-Radin – Hrvatska) te Rodne i spolne značajke prostora i vremena (Jasenska Kodrnja – Hrvatska). U sklopu konferencije održana je izborna skupština Europske udruge studenata sociologije. Nakon izvještaja predsjedništva iz Slovenije i zaprimanja kandidatura, izabran je novi Izvršni odbor s članovima iz redova

Diskrepancije i Anomije u sastavu: Bruno Vojvodić (predsjednik), Milana Ogrizović (tajnica), Ivo Matić, Valerio Baćak, Dražen Cepić, Korana Radić i Igor Mesarić (potpredsjednici). Novo predsjedništvo izložilo je pritom okvirni plan djelovanja za iduću godinu. Isto tako izabran je i novi Nadzorni odbor s članovima iz redova bilo kojih udruga – punopravnih članica. Na kraju je vođena vrlo konstruktivna diskusija o budućnosti ESSA-e. Istu večer upriličena je i podjela diploma svim sudionicima uz proslavu jubilarnog desetog ESSA-inog događanja. ■

Napisao: Miroslav Zec

PREDAVANJE JOHNA ZERZANA NA FILOZOFSKOM FAKULTETU

Najistaknutiji teoretičar neoprimitivističkog pokreta - John Zerzan, održao je predavanje na Filozofskom fakultetu u Zagrebu u organizaciji Kluba studenata sociologije Diskrepancija. Zerzan zbog svog apsolutnog protivljenja tehnologiji, slovi kao jedan od najradikalnijih anarhističkih i antiglobalističkih teoretičara. Tehnologiju i s njom blisko povezanu pojavu - podjelu rada, drži glavnim generatorom problema koji opterećuju suvremenog čovjeka. Problema pak ne nedostaje; počevši od ekološke katastrofe – koja prijeti potpunim uništenjem ljudskog roda, preko nasilja - koje s razvojem tehnologije poprima sve strašnije oblike, pa do alijenacije, dehumanizacije, društvene nejednakosti i nepravde, socijalne patologije... “Što je više civilizacije, više je neuroze, a što je više tehnologije manje je slobode”, objašnjava Zerzan. On smatra kako problemi počinju već pripitomljavanjem biljaka i životinja. U svojoj kritici civilizacije Zerzan je vrlo temeljit, ako već ne i originalan

– naime veći dio svoje teorije preuzeo je od drugih teoretičara, primjerice od terorista Theodorea Kaczynskog, poznatijeg pod imenom “Unabomber”. U svom predavanju na Filozofskom fakultetu, Zerzan je ipak donekle ograničio doseg kritike te nije uključio jedan od najdiskutabilnijih aspekata svoje teorije. Tako je jedva spomenuo ulogu simboličkih sistema, odnosno jezika, u degradaciji ljudskog roda. Kritika suvremene civilizacije ujedno je jedino u čemu je Zerzan jak, dok već pri pokušaju određivanja poželjnog društvenog modela zalazi u idealizam i površnost. On suvremenom društvu suprotstavlja mezolitičko društvo lovaca sakupljača. Odsustvo organiziranog nasilja, jednakost među spolovima i mnoštvo slobodnog vremena, glavne su prednosti koje Zerzan pritom ističe, objašnjavajući kako postoje “znanstveni dokazi” da je situacija doista onakva kakvom je opisuje, ne pojašnjavajući o kojim se dokazima radi niti gdje ih je moguće pronaći. Govoreći o sebi, Zerzan više puta ističe kako je aktivist.

S druge strane, u predavanju nije ponudio niti jedan mogući oblik djelovanja kojim bi svoj navodni aktivizam potkrijepio. Mnogi Zerzanu zamjeraju i nedosljednost u odnosu

prema tehnologiji. Usprkos ludističkom teorijskom fanatizmu, tehnologiju koristi kao i svaki prosječni salonski intelektualac, dakle učestalo, ako već ne i pretjerano stručno. ■

Napisao: Valerio Baćak

ERIK OLIN WRIGHT U ZAGREBU

Erik Olin Wright (*University of Wisconsin-Madison*), poznati američki sociolog, pokretač i voditelj međunarodnog društveno-znanstvenog projekta *Real Utopias*, u svibnju je posjetio Zagreb u organizaciji Kluba studenata sociologije Diskrepancija, Odsjeka za sociologiju (FFZG) i Hrvatskog sociološkog društva. Održao je dva predavanja 25. svibnja 2005., prvo na Filozofskom fakultetu, a drugo predavanje u Društvu sveučilišnih nastavnika. Oba su bila izvanredno posječena te su polučila upravo ono što im je bila svrha-raspravu o mogućnostima participativne i deliberativne demokracije. Prvo je predavanje bilo naslovljeno "Envisioning Real Utopias" pri čemu se govorilo o osnovnim teorijskim postavaka koje stoje u pozadini projekta *Real Utopias*. Drugo je, pak, predavanje bilo naslovljeno

"Deepening Democracy" i u njemu se Wright bavio temom opunomoćenog participativnog upravljanja. U devetom, prošlom, broju *Diskrepancije* nalazi se temat posvećen projektu *Real Utopias* u kojem se nalaze sve informacije potrebne za inicijalno upoznavanje s osnovnim temama kojima su se unutar projekta bavili mnogi značajni autori (npr. Claus Offe, Carol Pateman i Iris Marion Young). Ukupno gledajući, gostovanje Erika Olina Wrighta u Zagrebu pokazalo se kao vrlo uspješno s obzirom na odaziv, interes i razinu rasprave sudionika. Stoga nam je ostalo nadati se da će se kultura akademske razmjene u Zagrebu početi bolje razvijati, tako da studentima i profesorima na Sveučilištu omogući izravan uvid u ideje i djela uglednih i priznatih svjetskih istraživača kojima svakako pripada i profesor Wright. ■

